

Aftale om redningsberedskabet i 2013 - 2014

12. november 2012

Regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti vil sikre, at Danmark har et robust og omkostningseffektivt beredskab.

Aftaleparterne er enige om, at Redningsberedskabet fortsat skal kunne håndtere konsekvenserne af både menneskeskabte og naturskabte katastrofer, herunder fx uheld, terrorhandlinger og ekstreme vejrforhold. Endvidere skal redningsberedskabet fortsat kunne yde international bistand, som fx i forbindelse med store oversvømmelser, jordskælv, tsunamier mv.

Aftaleparterne er enige om, at redningsberedskabet – i lyset af de økonomiske udfordringer samfundet står overfor - skal effektiviseres, så det sikres, at beredskabet er dimensioneret netop tilstrækkeligt.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om en toårig aftale om redningsberedskabet i 2013 og 2014.

Aftalen indebærer, at der i aftaleperioden gennemføres effektiviseringer, der dels indebærer en samlet set reduceret ramme og dels finansierer en række udviklingstiltag, med henblik på at understøtte redningsberedskabets robusthed og omkostningseffektivitet, krisestyringskapacitet, forebyggelsesindsats samt muligheder for indsættelse i Arktis og i forbindelse med internationale katastrofer mv.

Parterne er enige om, at der i løbet af forligsperioden gennemføres et udvalgsarbejde med henblik på at udarbejde et oplæg til en grundlæggende strukturændring af det samlede redningsberedskab. Resultatet af dette arbejde vil skulle indgå i fastlæggelsen af redningsberedskabets økonomi efter 2014.

Udvikling af redningsberedskabet

Parterne er enige om, at redningsberedskabet skal udvikles på nedenstående områder.

Et effektivt og fokuseret samlet redningsberedskab, der bidrager til sikring af beredskabets robusthed

Parterne er enige om, at følgende tiltag iværksættes med henblik på at sikre redningsberedskabets robusthed i løbet af forligsperioden:

- Det statslige redningsberedskabets kapacitet til at håndtere redningsopgaver i forbindelse med sammenstyrtede bygninger styrkes ved at anskaffe en redningskran. Endvidere styrkes kapaciteten til at håndtere oversvømmelsesopgaver ved indkøb af mobile dæmninger og læsepumpecontainere med generatorer.

- Beredskabsstyrelsens kemiske beredskab suppleres med oprettelse af en operativ HazMat¹-enhed (ekspertberedskab der kan indsættes, hvor der er mistanke om farlige kemiske stoffer) placeret på Beredskabsstyrelsen Hedehusene. Oprettelsen af dette beredskab sker for at reducere responstiden for det statslige redningsberedskab i forbindelse med indsættelse ved hændelser med kemiske stoffer i primært hovedstadsområdet.
- Frivillige yder et værdsat bidrag til det danske beredskab. Derfor videreføres arbejdet med rekruttering af deltidsansatte brandmænd samt frivillige brandmænd i Sønderjylland. Projektet forankres fortsat i Beredskabsforbundet i samarbejde med de kommunale redningsberedskaber, Falck og Beredskabsstyrelsen. Frivilligindsatsen styrkes yderligere, idet der tilføres midler, med henblik på at disse målrettes direkte mod rekruttering, fastholdelse og uddannelse af frivillige i de kommunale beredskaber, som følge af nedlæggelsen af de kommunale støttepunkter.
- Endvidere omlægges statens tilskud til uddannelse af frivillige i kommunerne – kaldet enhedstimebetalingen – til også at omfatte ungdomsbrandkorps.

Samfundets krisestyringskapacitet udvikles og prioriteres

Samfundets krisestyringskapacitet skal udvikles og prioriteres. Effektiv krisestyring sikrer, at de forskellige aktører inden for beredskabet kan håndtere alvorlige hændelser bedst muligt. Det indebærer en styrkelse af samfundets strategiske krisestyringskapacitet, således at myndigheder og andre relevante aktører er bedre rustet til at foretage den overordnede styring og koordination under ekstraordinære hændelser.

Parterne er på den baggrund enige om, at følgende tiltag iværksættes:

- Der etableres en ny planlægningsforpligtelse for statslige myndigheder, hvilket medfører, at kravene til bl.a. statslige myndigheders arbejde med beredskabsplanlægning mv. skærpes.
- Beredskabsstyrelsens rådgivningstilbud til lokale, regionale og centrale myndigheder samt samfundsvigtige virksomheder om beredskabsplanlægning og krisestyring udvikles. Der påbegyndes en kortlægning af kritisk infrastruktur i Danmark under inddragelse af relevante sektormyndigheder. Kortlægningen af den kritiske infrastruktur vil fokusere på de dele af den kritiske infrastruktur, der vurderes særligt sårbare over for forskellige større hændelser som fx orkaner, terror, cyberangreb, industrielle nedbrud osv. Der gennemføres i forlængelse af ovenstående planlægning i forhold til komplekse hændelser med potentielt nedbrud i kritisk infrastruktur.

En national forebyggelsesstrategi

Det statslige redningsberedskab skal i samarbejde med kommunerne og Beredskabsforbundet – både i kraft af specifik viden inden for redningsberedskabets kerneområder men også ved uddannelse og oplysning af borgere – være med til at styrke forebyggelsesområdet i samfundet.

¹ HazMat – “Hazardous Materials” eller farlige materialer, væsker, genstande mv.

Parterne er på den baggrund enige om, at følgende tiltag iværksættes:

- Der udarbejdes en national forebyggelsesstrategi under inddragelse af relevante interessenter.
- Kampagne- og oplysningsinitiativer til brug for kommunerne, herunder en øget nyttiggørelse af frivillige, udvikles yderligere.
- Befolkningsuddannelsen i forebyggelse udvikles og udbygges.
- Der iværksættes et forstærket, vidensbaseret, samarbejde om en effektiv forebyggelsesindsats med sektormyndigheder som eksempelvis Politiet, Sikkerhedsstyrelsen og Energistyrelsen samt private brancheorganisationer, herunder fx Forsikring og Pension. Herudover igangsættes et Ph.d.-studie af effekten af udvalgte forebyggelsesinitiativer.
- Beredskabsforbundet får tilført midler til understøttelse af frivilligarbejdet i kommunerne og Beredskabsforbundets kredse med henblik på at styrke forebyggelsesindsatsen i samfundet.

Redningsberedskabets samarbejde med forsvaret og hjemmeværnet om redningsopgaver og andre humanitære indsættelser

De nye udfordringer i Arktis og Danmarks fortsatte internationale engagement betyder, at redningsberedskabets kapaciteter skal kunne indsættes i et bredt spektrum af opgavetyper – både nationalt og internationalt. Hertil kommer, at opgavernes kompleksitet stiller krav om en fleksibel og kapacitetsmæssig bred tilgang til opgaveløsningen i forhold til eksempelvis de mere traditionelle redningsberedskabsopgaver.

Parterne er på den baggrund enige om, at følgende tiltag iværksættes:

- Det statslige redningsberedskabs samarbejde med forsvaret og hjemmeværnet styrkes i aftaleperioden. Det skal i den forbindelse undersøges nærmere, i hvilket omfang Beredskabsstyrelsen vil kunne bidrage til etableringen af en værnsfælles planlægnings- og føringskapacitet, herunder periodevis med stabspersonel fra Beredskabsstyrelsen, til udsendelse af en Task Force til bl.a. humanitære indsættelser, evakueringsopgaver mv. i udlandet samt til opstilling af en Arktisk Beredskabsstyrke.
- Som led i en generel styrkelse af det samlede danske beredskab til at bekæmpe olieforurening i lavt vand tæt på kysten vil Beredskabsstyrelsen – i samarbejde med hjemmeværnet – bemande og operere lægtvandsfartøjer, der kan indsættes mod olieforurening mellem kysten og ud til den vanddybde, hvorfra de nuværende miljøskibe kan operere. Den endelige placering af de kommende mobile lægtvandsfartøjer analyseres nærmere, herunder i relation til særlige følsomme områder som eksempelvis Sydfynske Øhav, Vadehavet, Bornholm og Samsø.

I forlængelse af ovennævnte initiativer er der enighed om at undersøge mulighederne for blandt andet at nyttiggøre frivillige i opgaveløsningen vedrørende maritim sikkerhed i Grønland, eksempelvis inden for eftersøgning og redning.

Et fokuseret internationalt katastrofeberedskab

Redningsberedskabet skal fortsat kunne indsættes ved omfattende katastrofer i udlandet. Et fokuseret internationalt katastrofeberedskab indebærer imidlertid også, at det danske redningsberedskab planlægger og over modtagelse af international assistance ved katastrofeshændelse i Danmark.

Parterne er på den baggrund enige om, at følgende tiltag iværksættes:

- Det sikres, at Danmark fortsat kan bidrage i forbindelse med indsættelse af kapaciteter i tilfælde af eksempelvis humanitære katastrofer, naturkatastrofer og ulykker i udlandet. Beredskabsstyrelsen vil derfor i aftaleperioden bl.a. udvikle redningsberedskabets evne til at forberede og indøve deployering af redningsberedskabets kapaciteter under anvendelse af forsvarets luft- og søtransportkapacitet.
- Der ses i aftaleperioden på mulighederne for – eksempelvis på det internationale operative område og det nukleare område – at intensivere og videreudvikle det nordiske samarbejde. Det nordiske Haga-beredskabssamarbejde omfatter bl.a. samarbejde om forudstationering af kapaciteter ved særlige begivenheder, fællesnordisk flytransport i forbindelse med katastrofeshændelser, nordiske brandforebyggelsestiltag m.m.
- Der planlægges for og øves modtagelse af international assistance ved katastrofeshændelser i Danmark.

Et omkostningseffektivt beredskab

Der er i 2012 gennemført en budgetanalyse af det samlede redningsberedskab, dvs. både det statslige og det kommunale beredskab. Budgetanalysen peger på, at der i både stat og kommuner kan gennemføres en række effektiviseringer inden for beredskabets nuværende niveaudelte struktur.

Analysen peger endvidere på, at en grundlæggende strukturændring i det samlede beredskab giver mulighed for yderligere omfattende effektiviseringer af opgavevaretagelsen og strukturen, der ikke kan gennemføres inden for beredskabets nuværende niveaudelte struktur.

Budgetanalysen vurderes imidlertid ikke på nuværende tidspunkt at kunne danne grundlag for en endelig beslutning om en ny struktur for beredskabet, idet bl.a. valg af konkret model, konsekvenserne for bl.a. beredskabets opgaveløsning og robusthed mv. ved en evt. strukturændring skal overvejes.

Parterne er derfor enige om, at der skal arbejdes videre med en yderligere konsolidering af grundlaget for en beredskabsreform, med det formål at udarbejde et oplæg til en implementeringsklar reform.

En evt. ny struktur for redningsberedskabet skal fremtidssikre redningsberedskabet i forhold til håndtering af såvel dagligdagens hændelser som sjældent forekommende ulykker eller katastrofer. Herudover skal redningsberedskabet også fremadrettet kunne indsættes i internationale opgaver. Den

gennemførte budgetanalyse viser, at en eventuel strukturreform ved fuld indfasning kan give et provenu i det samlede redningsberedskab i størrelsesordenen 340-430 mio. kr., inkl. effektiviseringer, der gennemføres inden for den nuværende struktur.

Med inspiration fra bl.a. arbejdet med politireformen og politiets effektiviseringsprogram nedsættes et udvalg med ekstern repræsentation. Udvalgets sammensættes med fokus på inddragelse af relevante teknisk-faglige kompetencer og får til opgave at udarbejde et konkret oplæg til en evt. reform af redningsberedskabet. Udvalgets arbejde færdiggøres medio 2014 med henblik på politisk stillingtagen til oplægget i forbindelse med forhandlingerne om en ny politisk aftale om redningsberedskabet i efteråret 2014. Målet er, at evt. implementering af en strukturændring kan påbegyndes primo 2015. Udvalget foretager en løbende orientering og inddragelse af en politisk følgegruppe sammensat af repræsentanter fra forligspartierne (to repræsentanter fra hvert parti). Udvalgets kommissorium forelægges forligskredsen.

Parterne er endvidere enige om, at der i løbet af forligsperioden yderligere gennemføres en række effektiviseringer i det statslige beredskab, herunder ved tilpasning af kapacitet, omlægning af uddannelser, effektivisering af administrative opgaver, forlængelse af værnepligten fra 6 til 9 måneder mv., jf. bilag 1.

Parterne er enige om, at der i 2013 gennemføres en analyse, der nærmere belyser de sikkerhedsmæssige aspekter ved automatiske brandalarmeringsanlæg. Analysen skal samtidig belyse eventuelle erhvervsøkonomiske konsekvenser af et tiltag på området.

Effektiviseringerne i det statslige og kommunale beredskab er ikke begrænsende for en eventuel senere reform af redningsberedskabet. Endvidere er en forlængelse af værnepligten ikke begrænsende i forhold til en eventuel senere reform af redningsberedskabet, herunder for eventuelle ændringer i værnepligten i forbindelse med en sådan reform, samt den fremtidige anvendelighed af den budgetanalyse af redningsberedskabet, der er gennemført i 2012.

I det omfang effektiviseringerne ikke kan gennemføres som forudsat i tabel 2 skal Beredskabsstyrelsen gennemføre andre tilpasninger til realisering af provenuet så den samlede rammereduktion for det statslige redningsberedskab i forligsperioden overholdes.

En oversigt over udgifter og provenuer ved udviklingstiltag og effektiviseringer er vedlagt aftalen som bilag 1.

Økonomisk ramme

Parterne bag aftalen om redningsberedskabets økonomi i 2013 – 2014 er således enige om at gennemføre ovenstående udviklingstiltag og effektiviseringer. Det indebærer, at Beredskabsstyrelsens og Beredskabsforbundets samlede bevilling på Finanslovens § 12.41. *Redningsberedskab* reduceres med ca. 10,4 mio. kr. i 2013 og ca. 15,5 mio. kr. i 2014 i forhold til indbudgetteringen på Finanslovsforslaget for 2013.

Den samlede økonomiske ramme for redningsberedskabet i 2013 vil således udgøre 502,1 mio. kr. i 2013 og 487,8 mio. kr. i 2014, hvoraf Beredskabsstyrelsens ramme udgør hhv. 488,6 mio. kr. i 2013 og 473,8 mio. kr. i 2014 (2013-priser). Beredskabsforbundet modtager i aftaleperioden et årligt tilskud på 13,5 mio. kr. i 2013 og 14,0 mio. kr. i 2014 med henblik på at løse opgaver i overensstemmelse med forbundets rammeaftale med Forsvarsministeriet, samt en videreførelse af opgaven vedrørende rekruttering og fastholdelse af deltidsansatte brandmænd samt frivillige brandmænd i Sønderjylland.

Tabel 1
Økonomisk ramme for redningsberedskabet i 2013 og 2014

	2013	2014
Mio. kr., 2013-priser		
Samlet ramme for redningsberedskabet	502,1	487,8
-heraf Beredskabsstyrelsen	488,6	473,8
-heraf Beredskabsforbundet	13,5	14,0

Med aftalen har aftaleparterne taget et fælles ansvar for at fremtidssikre det samlede redningsberedskabs økonomi.

Aftaleparterne er enige om, at der med den toårige aftale sigtes mod at forberede en langtidsholdbar økonomisk ramme for redningsberedskabet, der kan give et solidt grundlag for et endnu bedre og mere effektivt redningsberedskab efter 2014.

Endvidere vil det statslige redningsberedskab inden for rammerne af den toårige aftale fortsat løbende kunne tilpasse indsatsen og opgaveløsningen til de almindeligt forekommende, løbende udfordringer.

Det statslige redningsberedskab er ligesom øvrige statslige institutioner i forligsperioden omfattet af generelle tekniske korrektioner og generelle tværgående effektiviseringsinitiativer i forbindelse med finanslovsprocesser mv.

Aftaleparterne er enige om, at det statslige redningsberedskab i løbet af forligsperioden måles på centrale parametre, herunder effekten af ovenstående udviklingsinitiativer, realisering af effektiviseringerne, god økonomistyring mv. Dette afspejles derfor i Beredskabsstyrelsens resultatstyringskoncept.

Bilag

1. Udviklingstiltag og effektiviseringer

Bilag 1: Udviklingstiltag og effektiviseringer

Tabel 1
Udviklingstiltag i 2013 og 2014

	2013	2014
Mio. kr., 2013-priser		
Udviklingstiltag		
<i>Et effektivt og fokuseret samlet redningsberedskab, der bidrager til sikring af samfundets robusthed</i>	5,0	7,0
<i>Udvikling af samfundets krisestyringskapacitet</i>	1,0	1,5
<i>En national forebyggelsesstrategi</i>	1,6	2,3
<i>Redningsberedskabets samarbejde med forsvaret og hjemmeværnet</i>	0,5	0,7
<i>Et fokuseret internationalt katastrofeberedskab</i>	Uden udgiftsvirkning	Uden udgiftsvirkning
I alt	8,1	11,5

Tabel 2
Effektiviseringer i 2013 og 2014

	2013	2014
Mio. kr., 2013-priser		
Effektiviseringer		
Tilpasset statsligt redningsberedskab på Bornholm	-3,0	-3,8
Stilling i Center for Terroranalyse nedlægges	-0,6	-0,6
Forlængelse af værnepligten fra 6 til 9 måneder	-2,1	-6,3
Beredskabsattachéordningen omlægges	-1,2	-1,2
Overdragelse af Regeringsanlæg Vest (Regan Vest) til anden side	0,0	-0,5
Nedlæggelse af de kommunale støttepunkter	-5,2	-6,4
Fælles indkøb og indkøbsfunktion	-3,1	-3,7
Effektivisering af holdlederuddannelserne i staten og i kommunerne	0,0	-2,4
Alarm-analyse	0,0	-7,3
Effektivisering af Beredskabsstyrelsens administration	-3,2	-3,9
Ressourcedatabasen nedlægges	-0,1	-0,1
I alt	-18,5	-36,2

Anm: Provenuet vedrørende resultaterne fra alarm-analysen samt fælles indkøb og indkøbsfunktion vil skulle hjemtages til staten i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2014. I det omfang det ikke er muligt at realiser det fulde provenu, vil realisering af residualen skulle ske inden for Beredskabsstyrelsens ramme, så den samlede rammereduktion for det statslige redningsberedskabet i forligsperioden overholdes.